

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Veterum illum usum paucis verbis complexus est Concilium
Carthaginense quartum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

monitus literis Metropolitanani sui negligit cum aliis Episcopis convenire ad ordinandum Episcopum. Incidit in codicem corruptum Græcus interpres. Legit initio, *in qua plurimi sunt Episcopi*; cum Latinus textus habeat, *in qua plurimi fuerint*. Quos Latinus vocat *vicinos Episcopos provincie*, Græcus reddit Exarchum sive Metropolitanam provincie. respexit enim sentum. De his Episcopis, alienæ scilicet provincie, inquit textus Latinus, *ut ipsi veniant, & ordinent*. Græcus legit, *ipse veniat*, & refert ad Episcopum negligentem. Hæc autem interpretatio est apud ipsum quoque Ioannem Scholasticum. Vnde patet primum interpretem in textum Latinum corruptum incidisse. Ceterum illius vera lectio, quam secuti sumus & explicavimus, habetur apud Dionysium & apud collectorem Dionysio antiquiorem. Apud Burchardum quoque, Ivonem, & Gratianum, eadem sententia, licet verbis paululum diversis.

III. Huic testimonio adjungi debet Concilium tertium Carthaginense habitum anno CCCXCVII. can. XL. *Si qua contradictio fuerit suborita, quia talia sæpe facta sunt apud nos, non presumant ad purgandum eum qui ordinandus est tres tantum, sed postulentur ad numerum supradictorum duo vel tres; & in eadem plebe cui ordinandus est discutiantur primo persone contradicentium, postremo illa etiam qua obijciuntur pertractentur; & cum purgatus fuerit sub conspectu publico, ita demum ordinetur.* Hujus canonis aperta est sententia, scilicet Episcopos convenire in Concilium in civitate sedis vacantis, ut Episcopum eligant. Poterat quidem synodus illa à tribus congregatis haberi, consentientibus scripto ceteris provincie Episcopis ex præcepto Metropolitanani; ut decreverat synodus Nicæna, & Carthaginensis secunda sub Gennetio canone duodecimo. quod hic canon sequitur. Sed addit, si electo crimina objiciantur, tres illos qui Concilium canonicè constabant, non sufficere ad purgandum accusatum, sed tribus illis adjungendos esse duos aut tres, scilicet de Primatis auctoritate, ut sex illi aut quinque, accusatione ut oportet discussa in civitate sedis vacantis, de purgatione electi pronuntient, eumque sub conspectu publico ordinent.

IV. In pauca verba veterem illum usum contraxit Concilium Carthaginense quartum anno CCCXCVIII. can. I. ubi post expositas pietatis & veræ fidei dotes, quibus instructus esse debet Episcopus, subjungit: *Cum in his omnibus examinatus, inventus fuerit plenè instructus, tunc cum consensu Clericorum & laicorum & conventus totius pro-*

vincie Episcoporum, maximèque Metropolitanani vel auctoritate vel presentia, ordinetur Episcopus.

V. Ex hoc more canonico, Acholio Theſſalonicenſi vita functo circiter annum trecentefimum nonageſimum Anyſius ad Vide ſup. lib. 6. cap. 14. §. 1. *ſummum ſacerdotium à Macedonicis obſecratus populis, à ſacerdotibus electus eſt*, ut loquitur Ambroſius lib. III. epiſt. XXI.

VI. Quoniam verò pluribus incommodis expoſita erat ratio illa electionum, ob neceſſitatem ſynodi habendæ, quam protrahi sæpe contingebat per variarum factionum contradictionem, unde à ſuis Eccleſiis Episcopi longo tempore diſtracti, ſumptibus non ferendis vexabantur, aliam formam decrevere Summi Pontifices, quæ poteſtatem cleri ac populi, deinde verò Metropolitanani auctoritatem, in magnum Eccleſiæ commodum & diſfidiorum remedium, vehementer auxit. Etenim electio perſonæ collata eſt in arbitrium cleri & populi, etiam abſque ſynodi episcopalis præſentia: qui quidem decretum de electione factum, & à ſe ſubſcriptum, ad Metropolitanum mittebant. Ille verò cum plena cauſæ cognitione judicium de forma electionis & de perſona electi ferebat, confirmata vel etiam reſciſſa electione. Iſto verò ordine ſemel recepto non abolita eſt in totum vetuſtior illa forma ſynodi habendæ ab Episcopis, qua, etiam poſt iſta tempora, Episcopali aliquando urebantur, prout occaſio poſtulatebat. Semper autem in Metropolitanorum electionibus uſurpata fuit: quæ jus ſpecialle videbatur, cum tamen eſſet pars juris antiqui, quod olim commune fuit in electionibus tum Episcoporum tum Metropolitanorum.

VII. Hujus novæ formæ originem tribuere poſſumus Siricij, Innocentij, Zoſimi, Bonifacij, Celeftini, atque Leonis decretis, quæ ſtatim reddemus. Quam Ambroſius, Siricij ætate, pro ſua prudentia amplexus videtur in cauſa Vercellenſis Eccleſiæ; quæ cum vacaret, Metropolitanani ſui Mediolanenſis Episcopi ſtudio replenda erat. Quare diuturnior ejus Eccleſiæ vacatio illi imputabatur. Quod ille repellit his verbis epiſt. LXXXII. *Cum ſint in vobis diſſenſiones, quomodo poſſumus aliquid aut nos decernere, aut vos eligere, aut quiſquam acquirere, ut inter diſſidentes ſuſcipiat hoc munus quod inter convenientes vix ſuſtineatur?* Infrà: *Convenit ergo modestia veſtra & concordia inſignere, ut congruatis aſſenſu ad poſtulandum ſacerdotem.*

VIII. Siricius anno CCCLXXXV. in epiſtola decretali ad Himerium cap. X. docet